

Kostěnické noviny

Ročník XI číslo 3

www.kostenice.cz

červenec-září 2013

Kontejner na
velkoobjemový odpad a
nebezpečný odpad
26.10.2013
7.00 – 11.00 hod
u obecního úřadu

Hasiči v Božejově...

Plánované akce

- 19.10. Ivo Šmoldas
- 3.11. Uspávání broučků
- 30. 11. Rozsvícení stromu
a adventní koncert
- 22.12. Dětské divadelní představení
- 25.12. Štěpánská zábava
- 28. 12. Turnaj ve stolním tenise

Tenisový turnaj....

Rybářské závody....

Volby do Poslanecké
sněmovny Parlamentu ČR

proběhnou 25. a 26. října
2013 na obecním úřadě

Usnesení z veřejného zasedání obecního zastupitelstva dne 19.9.2013

1. Obecní zastupitelstvo schvaluje kontrolu usnesení z jednání zastupitelstva ze dne 20.6.2013.
2. Obecní zastupitelstvo bere na vědomí zprávu o činnosti rady za uplynulé období.
3. Obecní zastupitelstvo schvaluje úpravu rozpočtu.
4. Obecní zastupitelstvo schvaluje nákup pozemků p.č. 553/76, 112/9 v k.ú. Kostěnice.
5. Obecní zastupitelstvo schvaluje prodej pozemků p.č. 553/24, 553/104, 553/75, 553/74,

553/73, 553/72, 553/71, 553/70, 553/69, 553/68, 553/67, 553/66, 553/65, 553/103, 553/61, 553/101, 553/60, 553/105, 553/62, 553/86, 112/8, 559/6, 553/88, 553/89, 553/78, 553/79, 553/80 v k.ú. Kostěnice.

6. Obecní zastupitelstvo schvaluje cenu nákupu a prodeje pozemků ve výši 60 Kč za 1m².

7. Obecní zastupitelstvo schvaluje odpuštění nájemného v obecní hospodě na dobu do 31.3.2014.

8. Obecní zastupitelstvo schvaluje přijetí finančního daru od firmy WOLTERS PACKAGING CZECH s.r.o., který bude použit na výrobu kalendáře 2014.

9. Obecní zastupitelstvo bere na vědomí přípravu provozního řádu firmy Alba Waste a.s.

Blahopřejeme:

V MĚSÍCI LISTOPADU 2013 slaví své životní jubileum paní Koubková Anna jako nejstarší občan obce Kostěnice.

V MĚSÍCI PROSINCI 2013 slaví své životní jubileum paní Bečková Marie.

Všem přejeme hodně zdraví a štěstí do dalších let.

(-g.z.-)

Z obecní statistiky:

Počet obyvatel k 3. 10. 13: **539**

Přistěhovali se:

Horníčková Renáta	čp. 133
Brožová Michaela	čp. 181
Brožová Viktorie	čp. 181

Odstěhovali se:

Růžičková Ivana	čp. 16
Gerega Martin	čp. 178
Malinská Monika	čp. 180
Malinský Tomáš	čp. 180
Horčíčková Anna	čp. 147
Filková Jaroslava	čp. 43

Narodili se:

Novotná Nella	čp. 84
Lohynský Filip	čp. 183
Janda Michal	čp. 184
Englichová Nad'a	čp. 125
Vích Jáchym	čp. 104

Rybářské závody

Dne 31.8.2013 se konaly tradiční rybářské závody na dolním rybníce. Příjemný den u vody se vydařil, sešlo se hojné množství rybářů i jejich fanoušků.

V dětské kategorii se umístili:

1. místo Vojta Vích
2. místo Páťa Jouza
3. místo Mart'a Dostálová

V kategorii dospělých rybářů:

1. místo Václav Pulkrábek
2. místo Jiří Metelka
3. místo Rudolf Vích ml.

Mladí hasiči SDH Kostěnice

Letošní sezóna pro naše hasiče nezačala moc dobře. Podle nového pravidla hry Plamen nemohou soutěžit děti, které dovrší tohoto roku 15 let.

Co teď s tím? Rozhodli jsme se, že budeme jezdit po pohárech starosty obce a memoriálech, kde soutěží podle starých pravidel. A udělali jsme dobře, hned po prázdninách jsme jeli na víkend stanovat a reprezentovat naši obec jak s mladšími, tak se staršími žáky do Božejova v Jižních Čechách, kde se soutěžilo o pohár starosty obce. Nenechali jsme se zahanbit a odvezli jsme si odtamtud 2 poháry za 1. a 3. místo.

Další soutěž se konala u nás v Kostěnicích. Jednalo se o okrskové kolo, kde soutěžily všechny kategorie. Počasí nám nakonec závody nezmařilo, tak si přijelo zasoutěžit dost družstev.

Naše zatím poslední soutěž se konala 12.10. v Hrochově Týnci. Tady se předvedli mladší i starší žáci. Požární útok u mladších doplnily šikovné děti z přípravy a spolu si vybojovaly 3. místo.

Útok starších žáků proběhl nad všechna očekávání. I přes malé zaváhání u rozdělovače se nám podařilo zaběhnout útok za 20.8 vteřin a právem si tak zasloužit 1. místo.

Nakonec něco o naší přípravce. Poprvé jsme letos sestavili družstvo malých hasičů v předškolních letech, kteří s námi trénují každý týden. Rychle se učí a všichni se těšíme na jejich první závody.

Jakub Pátek

Uvítáme i další zájemce o hasičský sport v jakémkoliv věku od 3 let. Tréninky vždy v pátek od 16:00 hod. u hasičské zbrojnice.

Posvícenský nohejbal

Tradiční nohejbalový turnaj se uskutečnil v sobotu 14.09.2013.

Ráno začalo rozmluvou účastníků zda kvůli nepříznivému počasí udělat organizační změny. Odvážné rozhodnutí, že budou hrát i za deště se ukázalo jako šťastné, protože odpoledne se počasí umoudřilo a bylo příjemně slunečno. Letošní ročník byl tedy nakonec prosluněný nejen díky počasí, ale i slavnostní atmosférou, protože v předchozím týdnu se hned dvěma hráčům rozrostly rodiny o nové členy, takže kromě sportovních úspěchů se slavil i nový sportovní dorost :-)

Letošními vítězi se stal tým ve složení:

Vlasta English ml.
Roman Pulkrábek
František Peterka.

Těšíme se zase za rok....

(-l,j-)

Tenisový turnaj

O posledním zářijovém víkendu proběhl, dá se říct, již tradiční tenisový turnaj ve čtyřhře neregistrovaných svátečních hráčů o putovní pohár naší obce, již třetí ročník.

Svatý Václav nás opět nezklamal - počasí bylo bezvadné.

Letošní turnaj měl trochu slabší účast - o to více si zahrálo všech osm zúčastněných párů.

Očekávaný atak mladých hráčů na prolomení tradice se zatím ještě nepovedl, ta zůstala zachována - vítězové jsou opět stejní. Tak snad příští rok ;-).

Nějaká ta drobná cena se dostala každému z hráčů.

Příjemným zpestřením byla premiérová účast čistě dámského páru - dámy Krtičková a Kaplanová.

Pořadí "na bedně":

1. Čapek, Vích ml.
2. Karafiát, Hájek (vítězové kategorie "největší chlapi")
3. Jouza, Peterka

Doufáme, že v příštím roce si Kostěničtí amatéři najdou čas a zúčastní se v hojném počtu - jak jinak, opět na Václava.

František Peterka

Besednický občasník

V dnešním pokračování našeho nepravidelného seriálu o tradici tancování České besedy v Kostěnicích Vás seznámíme s dosud nejstarší objevenou fotografií, která pochází přibližně z roku 1942.

Fotografie vznikla v červenci o pouti, kdy vystoupili místní nadšenci na louce za stodolou u Štěpánků s tanci všech tří druhů besedy české, moravské i slezské. Při zkouškách si účastníci jednotlivé doprovody zpívali, až na vystoupení je doprovázela kapela. Vystoupily 4 kolony tzn. 4 kolečka o 8 tanečnicích. Kroje si tanečníci půjčovali kde se dalo, a tak se sešla řádka krásných kousků včetně kroje kyjovského. Ve válečné době se nesmělo ani cvičit v Sokole, takže tohle byl způsob jak se sejít a pobavit, asi i proto tolik účastníků. V menším počtu se beseda pak tančila tradičně ještě na hasičském bále.

Ne všechny tanečnice na fotografii se nám povedlo určit, proto pokud poznáte nějakého svého předka neváhejte a dejte nám vědět, abychom měli seznam kompletní.

Dolní řada: paní Bečková, Jarka Bečka, pan Jeřábek, paní Malířová, Květa Ježková, pan Fibich, paní Nováková, pan Jelínek, paní Červenková, Josef Jirout

Střední řada : Drahu Bečková, Tonda Kašpar, Marie Schánělová (Jiroutová), Vít'a Procházka, paní Jelínková (Jeřábková), p. Jelínek

Horní řada: ???, paní Ježková, paní Dašková, Fr. Krátký, p. Krátká, Fr. Bečka, p. Mužíková (Svatoňová), Jindřich Svatoň, ???, Bohuslav Svatoň, Marie Haková, p. Herzán, p. Malá, Fr. Svatoň, p. Puhoná, p. Krátký.

Pokud máte doma podobné "poklady" neváhejte, budeme rádi za každý střípek do historie besedy v Kostěnicích.

Děkuji babičce Marii Jiroutové za zapůjčení fotografie a příjemné povídání.

Lenka Jiroutová

Z historie...

V roce 1943 už čtvrtý rok trvala válka, ale informace o hrůzách, ke kterým docházelo, jak na bojištích, tak v životě civilním byly nedostatečné.

Zprávy přicházely jen takové, které poskytl rozhlas a tisk silně cenzurovaný. Poslouchat cizí rozhlas bylo velmi riskantní. Poslouchal se sice, ale hrozily za to vysoké tresty. Skoro nic se také nevědělo o tom, co bylo tzv. „totální nasazení“, které postihlo i několik mladých lidí z Kostěnic, kteří nasazení neušli. (Víc o tom v příloze).

Rok 1942

Rok tento, jako rok předešlý byl ve znamení značných mrazů a zase velkých spoust sněhu. Tím také byl už jeho počátek ve znamení starostí o topivo, uhlí a dříví. To zaměstnávalo nejen přednosty domácností, ale i hospodyně a vrchní příslušníky rodin v jejich myslích. Zima byla krutá, nepolevovala, udržující se dlouho na stejné úrovni, spíš sem tam někdy ještě přituhla. Do školy děti nechodily od Vánoc, začaly chodit až někdy v březnu.

Při tomhle všem nepolevovaly také různé dodávky a nařízení, která se musela dochvilně plnit. Dodávky dobytka za této zimy narazily na dost velkou obtíž přírodní. Tak od nás měli někteří zemědělci dodat dobytek do Holic na nádraží. Tu noc před dodávkovým dnem napadla spousta sněhu a vítr navál závěje. Pěšky by tam tím sněhem hovězina nedošla, tak ji naložili na vůz

a jeli, ale za Rovní narazili na takové množství sněhu, že s koňmi to nebylo možné projet, tak se s naloženým dobytkem museli vrátit. Později se dodává hovězí dobytek většinou na nádraží do Moravan, dobytek vepřový na jatky v Pardubicích.

Velmi časté byly různé soupisy, buď obilí nebo dobytka, nebo drůbeže. Musel si dát člověk pozor, aby ty soupisy souhlasily jeden s druhým, aby v jednom soupise neudal to jinak než v druhém. Takže když jeden soupis byl nesprávný byl takový zemědělec dosti citelně pokutován. Stále jsou starosti s rekvizicemi. Dodávky jsou stále spíše větší, nejen obilí, ale i brambor, sena a slámy. Jaro bylo po tuhé zimě sice pozdější, ale dosti pohodlné, takže se polní práce pěkně odbyly. Obilí pěkně vzešlo a slibně rostlo. Z počátku jara byl některý den sem tam chladnější, celkem ale byl tento rok rokem teplejším, zvláště ve srovnání s roky předešlými. Také úroda byla dosti dobrá, zejména obilí. Začínaly se však vzrůstat myši, které způsobily dost značné požery.

Otavy byly o hodně slabší než normálně. Tyto nedostatky se projevují všeobecným nedostatkem krmení a všeobecně menším stavem dobytka všech druhů. Přese všechno úsilí úřední udržet rovnováhu v hospodářském životě jsou celkem poměry stále tísnivější. Nejzřetelněji se to projevuje poptávkou po mase, vejcích a tucích.

V ostatních potřebách se úřady snaží co možná snížit

spotřebu. Ale v těchto věcech životní důležitosti jsou ukazatelem více než naléhavé poptávky ceny, kterými se snaží každý takový kupec, toť se rozumí že načerno, zboží takového dosáhnout. Tak máslo už hodně přes 200 K., vepřové sádlo dosahuje už 500 K., husí sádlo už možná přesahuje 1000 K. Mouka pšeničná krupičková 45 K. je obvyklá cena ale už i 80 K., i přes 100 K., všechno za 1 kg. Stále důraznější vymáhání dodávek všeho druhu potřeb. Za nedodaný dobytek postihla naši obec, totiž nedodavší zemědělce značná suma pokuty, snad asi 1200 K., jednotlivci zaplatili 1000 K. až 2000 K. Taktéž za nedodaná vejce, kterých se musí odvádět z jedné slepice 60 kusů, kuřice 50 kusů jsou značné pokuty. Všecko to působí velice tísnivě na veškeré vrstvy našeho národa. Bylo v naší obci letos značné množství zeleniny i raných bramborů. Zejména za rané zelí tržní pěstitelé značné sumy, zvláště když některý zachytne ranní ceny 180, nebo aspoň 150 K., ale i za ranou mrkev je dobrý výnos, ale zvláště za rané brambory, když se vyvedou.

Ovšem i když sem tam někdo tržní velké sumy peněz, nemůže je takřka utratit i kdyby chtěl. Není nikde nic ke koupi, leda velmi omezeně, všecko na poukazy, nebo na body ještě se to dostane často s obtížemi. Pro určité skupiny plodin jsou tak zvané ústředny, které se snaží každá ve svém oboru co nejvíce zachytit a rozšířit pěstování plodiny, kterou potřebuje.

Tak se letos doporučovalo pěstování máku a výsledky byly asi dobré. Cenově by lákala k pěstování zelenina, ale je tu zase nedostatek umělých hnojiv, který ještě rozsáhlejší pěstování brzdí a také nedostatek pracovní síly a její drahota. Těžko se dnes odhodlávají lidé pracovat v zemědělství jen za peníze. Obyčejně za nějaké výhody, buď půjčení potahů, obdělání polí, nebo jiným účelům, anebo přímo za nějakou nutnou potřebu, nebo živobytí. Též mnoho lidí je a snad bude ještě zaměstnáno v Říši, odkud si někteří přivážejí naspořené dosti velké sumy peněz. Zkrátka a dobře peněz začíná být dosti, aspoň u jednotlivců, ale už i na venkově jest někdy kuchařka před problémem jak sestavit oběd, když ji k tomu někdy chybí podstatná věc. Co se počasí týče byl rok spíše teplejší zvláště na podzim až do poloviny října bylo pořád jako letní. Nebylo by to nejhorší, válka se u nás cítí, nebo slyší jen jako nějaká ozvěna a to hodně vzdálená, ale přeci nám ti naši ochránci se snaží vnutit svůj zájem a to prostředky jak jsme je cítili po celý rok od minulého podzimu, přes celou zimu i léto.

Stalo se někdy, že jste šli po silnici a potkali jste auto, třeba menší, tam seděli tři, neb čtyři němečtí policisté a mezi nimi jeden nebo dva civilisté, nebo autobus naplněný 15-20 civilisty a silnou hlídkou policejní, silně ozbrojenou. Tito lidé přijeli vždy z jednoho, neb druhého směru naší vsí, ale zpět už nikdy nejeli. Mnoho se mluví,

mnoho se též rozumuje, protože nás, kteří jsme u tak důležité dopravní cesty jako je státní dráha zajímají ty transportní vlaky se vším možným příslušenstvím válečným. Na to jsme nebyli zvyklí. Jen na věci mírumilovné. Kam ty transporty míří, jak to s nimi dopadne a všelijaké myšlenky nás napadají. Co jest potěšitelné při všech těch nesnázích a nedostacích jest jedna věc, která začíná být nápadná proti dřívější době. Zdá se nám někdy, že jest na ulici, neb na silnici jaksi veseleji a živěji, když se poohlédnete kolem, zjistíte, že je jaksi více malých dětí, kterým přese všechnu dnešní bídu se dosti dobře daří a jest to jediná vrstva národa, která má dobrou náladu. Rok se chýlil se konci s mnohými zklamanými nadějemi v brzký konec války.

Rok 1943

Tento rok začal mírnějšími mrazy i sněhu trochu napadlo, který dosti dlouho držel, takže se mohlo jezdit i na saních. Asi v polou února mrazíky povolily, sníh slezl a nastalo suché a většinou slunečné počasí. V sobotu dne 13. února po poledni přišla veliká vichřice se sněhovou bouří a zamračilo se tak, že téměř hodinu bylo temno jako večer a muselo se svítit.

Začalo se taky brzy dělat na poli, takže už v březnu bylo většinou zaseto. Dne 20. února ráno, bylo to v sobotu, přišla náhle do naší obce, i do Moravského hospodářská kontrola, kterou

prováděli protektorátní úředníci provázeni jedním úředníkem říšskoněmeckým. Lidé jak byli poplašení, poschovávali různé věci, jako mouku, obilí, drůbež a jiné v okamžitém rozčilení a v leknutí na mnoze do nevýhodných skrýší. Celkem to dobře dopadlo, až na nějakou pšenici, která se našla. Ta propadla zabavení. Byla odvezena do Chrudimi do sběrný. Jaro toho roku bylo suché, takže práce na poli se dobře provedly.

Koncem května onemocněl starosta Polák a zastoupil jej první radní Fr. Roček.

Čp. 28, dřevěná to chaloupka jsoucí postavena asi v polovici 18. století byla zbourána. (Loučka vedle obecního úřadu.) Posledním držitelem byl Josef Špaček.

Žně senné i obilné byly dobré. Ceny stále stoupaly, na volném neb jak se říkalo na černém trhu: Slepice 80-100 K., husa hubená 500-600 K., vajíčko 5-6 K., máslo 300 K., sádlo vepřové 500 K. mouka pšeničná okolo 1000 K. (jeden q). I ostatní potřebné věci jak maso, potřeby v domácnosti, látky, stavebniny atd. stále stoupaly.

Vládní vojsko zřízené v r. 1939, byl jeden jeho oddíl v Kostěnicích. Bydleli postupně v hostinci čp. 47, v úřadovně čp. 8 nové, v hostinci čp. 76, v čekárně stanice budovy státní dráhy. Místní ochotníci byli usídleni v hostinci čp. 15, kde podle svých možností zpestřili zdejší život svým působením, a taktéž i školní děti předvedly při různých příležitostech své umění.

Vánoce nebyly příliš radostné a hojné a mnoho jednotlivců je oslavilo v cizině, jsou tam nasazeno na práci. Tento rok končil mírným počasím, kdy před Vánoci poněkud umrzlá zem a poprašek sněhový nadobro pustily a před Novým rokem nastalo deštivé počasí.

Květa Udržalová

Příloha:

Vysvětlení pojmu Totální nasazení dle internetové encyklopedie Wikipedie

Totaleinsatz – opatření nacistického Německa po porážce 1943 u Stalingradu. Spočívalo v masovém nasazení obyvatelstva (hlavně mladší ročníky) z okupovaných území na práce v Německu. Cílem tohoto opatření bylo uvolnit německé pracovní síly pro potřeby armády. Z Protektorátu Čechy a Morava odvody začaly již v roce 1942 a týkaly se osob narozených 1918-22, 1943 pak přibyl ročník 1924. Celkový počet se odhaduje na 600 000 osob. 1944-45 byly další tisíce českých lidí nasazených do válečně důležitých podniků v protektorátu a na opevňovací práce.

Totální nasazení (německy Totaleinsatz) je pojmenování pro nucené pracovní nasazení, kterému byli v době nacistického Německa podrobeni obyvatelé okupovaných zemí.

Totálně nasazení byli většinou nedobrovolně dopraveni do Třetí říše, kde vykonávali otrockou práci za nelidských podmínek. Nucená práce měla několik podob, které se lišily intenzitou mimoekonomického

tlaku. Cizí občané byli do nich zařazováni jednak podle svého současného právního postavení, jako civilní dělníci, váleční zajatci a vězni, jedna podle národnosti. Lze rozlišovat čtyři stupně nucené práce nacistického systému:

- prostý nábor
- nábor se zásadním ovlivněním existenčních podmínek
- konskripce – odvod celých ročníků nařízením místní státní správy
- deportace.

Historie nuceného nasazení

Předvolánka na obávaný „pracák“ byla prvním krokem k odvedení na nucenou práci.

Nacistické Německo mělo problémy s nedostatkem pracovní sil již před vypuknutím 2. světové války. Po odvodu německých mužů do armády se tyto problémy ještě prohloubily. Proto byly prováděny individuální náboje, díky kterým pracovalo na jaře 1941 v Říši přes 1,5 milionu zahraničních dělníků.

O rok později došlo k zásadní změně. Na jaře 1942 jmenoval Adolf Hitler durynského župního vedoucího Fritze Sauckela generálním zmocněncem pro pracovní nasazení. Byly zavedeny hromadné nucené náboje, takže již v srpnu 1942 pracovalo v německých podnicích 3,4 milionu zahraničních dělníků a během dalšího půl roku vrostl počet nuceně nasazených o další 2 miliony.

Nejhorším druhem totálního nasazení byly otrocké práce, které museli vykonávat vězni koncentračních táborů a váleční zajatci. Jednalo se např. o hloubení a výstavbu podzemních továren či následné práce v nich. Několikatýdenní velmi fyzicky namáhavá práce v nelidských podmínkách, kdy byl nedostatek jídla, odpočinku a velmi špatná

hygiena znamenala smrt vyčerpáním a hladem.

Odhaduje se, že z celé Evropy bylo za 2. světové války nuceně nasazeno 13,5 milionu lidí, z toho z protektorátu Čechy a Morava zhruba 640 tisíc. Tomu, kdo odmítl pracovat, hrozila pokuta, vězení nebo deportace do koncentračního tábora.

Pracovní a životní podmínky totálně nasazených byly velice těžké. Lidé byli většinou ubytováni v hromadných táborech a s nedostatečným hygienickým zázemím, pracovali až 72 hodin týdně, přičemž poskytovaná strava neodpovídala předepsaným normám. Továrny a blízké ubytovny se často stávaly cílem spojeneckých náletů, které měly za úkol ochromit německé hospodářství. Mnoho mladých mužů bylo rovněž zařazeno do německých útvarů protiletectvé obrany, technických jednotek, či nacistické polovojenské pracovní organizace Todt, které plnily svoje poslání nejen v nacistickém Německu, ale i v zemích okupované Evropy. V závěru války pracovali nuceně nasazení i při zákopových pracích.

Od roku 1944, kdy docházelo ke stále intenzivnějšímu bombardování továren, využívali zejména mladí lidé nepřehledných situací a uprchli domů, kde se však byli nuceni ukrývat před Gestapem. Z totálního nasazení se nevrátilo zhruba 6000 Čechů, přibližně 60 000 českých občanů zemřelo do dvou let po návratu domů z nucených prací na následky vyčerpání či infekčních chorob.

Po porážce a kapitulaci Německa se stala nucená otrocká práce součástí obžaloby válečných zločinů Německa v Norimberském procesu.

Kostěnické noviny vydává Obecní úřad Kostěnice a řídí redakční rada:

Gabriela Zahrádková -g.z.-, Jana (Haková) Štěpánková -j.š.-, Lenka Jiroutová -l.j.-.

Redakční e-mail: obeckostenice@seznam.cz

Příspěvky jednotlivých autorů jsou ponechávány v původním znění a nejsou jazykově ani fakticky upravovány.